

FIȘA DISCIPLINEI

Kinetoterapia în gerontologie, anul universitar 2016-2017

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	Universitatea din Pitești
1.2	Facultatea	Științe, Educație Fizică și Informatică
1.3	Departamentul	Asistență Medicală și Kinetoterapie
1.4	Domeniul de studii	Kinetoterapie
1.5	Ciclul de studii	Licență
1.6	Programul de studiu / calificarea	Kinetoterapie și motricitate specială / Kinetoterapeut

2. Date despre disciplină

2. Date despre disciplina											
2.1	Denumirea disciplinei					Kinetoterapia în gerontologie					
2.2	Titularul activităților de curs					Conf. univ. dr. Elena Ioana Iconaru					
2.3	Titularul activităților de seminar / laborator					Lect. univ. dr. Mariana Tudor					
2.4	Anul de studii	III	2.5	Semestrul	I	2.6	Tipul de evaluare	Examen	2.7	Regimul disciplinei	S / O

3. Timpul total estimat

3.1	Număr de ore pe săptămână	4	3.2	din care curs	2	3.3	S / L / P	2
3.4	Total ore din planul de învăț.	56	3.5	din care curs	28	3.6	S / L / P	28
Distribuția fondului de timp alocat studiului individual								ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe								32
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren								22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri								20
Tutorat								10
Examinări								10
Alte activități								
3.7	Total ore studiu individual			94				
3.8	Total ore pe semestru			150				
3.9	Număr de credite			6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	De curriculum	Parcursarea disciplinei: Fiziologie
4.2	De competențe	Competențe acumulate la disciplinele: Anatomie și biomecanică, Semiologie, Kinesiologie, Bazele generale ale kinetoterapiei, Kinetoterapia în centre de asistență socială, Masaj și tehnici complementare, Educație pentru sănătate și prim ajutor

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1	De desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproector și ecran
5.2	De desfășurare a laboratorului	Laboratorul disciplinei (sala B 128), instrumente medicale, materiale cu caracter didactic: tensiometru, stetoscop, spirometru, dinamometru, goniometru, compas metric, bandă metrică, impedantometru bioelectric, cronometru, planșe și mulaje anatomice etc., calculator, internet.

6. Competențe specifice vizate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1: Proiectarea modulară și planificarea conținuturilor de bază ale domeniului cu orientare interdisciplinară • C2: Organizarea curriculumului integrat și a mediului de instruire și învățare, cu accent interdisciplinar • C3: Evaluarea clinică primară (funcțională) și diagnoza nevoilor de intervenție kinetoterapeutică • C4: Realizarea programelor de intervenție kinetoterapeutică, cu caracter profilactic, curativ sau de recuperare • C5: Utilizarea metodelor și tehnicilor de intervenție kinetoterapeutică • C6: Utilizarea elementelor de management și marketing specifice domeniului
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1: Organizarea de programe kinetoterapeutice în condiții de asistență calificată, cu respectarea normelor de etică și deontologie profesională • CT2: Îndeplinirea în condiții de eficiență și eficacitate a sarcinilor de lucru pentru organizarea și desfășurarea activităților specifice intervențiilor kinetoterapeutice

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Însușirea de către studenți a cunoștințelor legate de procesul de îmbătrânire a individului și a populației, a tehnicilor și metodelor specifice gerontoprofilaxiei aplicabile în cadrul serviciilor de asistență și îngrijire a persoanelor vârstnice.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea îmbătrânirii individului ca un proces fiziologic care debutează încă din momentul concepției, antrenând o serie de modificări cantitative și calitative, de natură morfo-funcțională, care se succed de-a lungul vieții, interesând în mod diferit și asincron diferitele aparate și sisteme ale organismului. În acest context poate fi înțeleasă îmbătrânirea populației ca un proces demografic amplu și complex, ce se manifestă prin

	<p>creșterea ponderii populației vârstnice, vulnerabilă din punct de vedere medical și social.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea cu noțiunile de evaluare și îngrijire, abordarea multidisciplinară în echipă a vârstnicului. • Modificarea atitudinilor negative față de îmbătrânirea normală și responsabilizarea studenților față de problemele ridicate de tranziția demografică. • Promovarea posibilităților de aplicare a kinetoterapiei în gerontologie, a efectelor kinetoterapiei în profilaxia unor deficiențe sau dizabilități specifice persoanelor în vârstă.
--	--

8. Conținuturi

8.1. Curs		Nr. ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Cadrul teoretic al gerontologiei și conceptul de bătrânețe. Bătrânețea ca etapă de vârstă. Date epidemiologice, noțiuni clinice, anatomo-fiziologice, implicații diagnostice în gerontologie.	2	Prelegerea, Expunerea, Dezbateră	Calculator, Videoproietor, Suport documentar
2	Noțiuni de demografie - caracteristici ale dinamicii populației pe Glob și în România. Modelele clasice ale piramidei vârstelor.	2		
3	Modele explicative ale procesului de îmbătrânire, considerații generale asupra teoriilor îmbătrânirii. Longevitatea – epifenomen rezultat al unei selecții. Factorii determinanți ai longevității și importanța relativă a activității fizice pentru longevitate.	4		
4	Criterii de îmbătrânire. Normal și patologic în procesul de îmbătrânire. Relația dintre vârsta biologică și vârsta cronologică și consecințele ei în planul asistenței terapeutice.	2		
5	Repere anatomo-fiziologice ale îmbătrânirii ortogere: îmbătrânirea ca proces progresiv-regresiv. Modificări la nivelul tegumentelor și fanerelor. Modificări la nivelul aparatului cardiovascular. Modificări la nivelul aparatului respirator. Modificări la nivelul aparatului digestiv. Modificări la nivelul aparatului genito-urinar. Modificări la nivelul sistemului nervos și al analizatorilor. Modificări la nivelul metabolismului și în plan bio-umoral.	8		
6	Impactul bolilor cronice ale vârstnicilor asupra individului și asupra societății. Asistența medicală și socială a vârstnicilor. Gerontologia socială în România. Principalele tipuri de servicii adresate vârstnicilor.	2		
7	Îmbătrânirea activă – o alternativă la paradigma îmbătrânirii. Îmbătrânirea activă reușită sau succesul îmbătrânirii.	2		
8	Rolul kinetoterapiei în prevenirea îmbătrânirii precoce. Evaluarea regimului de activitate fizică la vârstnic. Efectele exercițiului fizic asupra organismului în contextul îmbătrânirii normale și patologice.	6		
Bibliografie				
1. Albu, A., Albu, C., Petcu, I., <i>Asistența în familie a persoanei cu deficiență funcțională</i> , Editura Polirom, București, 2001.				
2. Bălăceanu-Stolnici, C., <i>Geriatric practică</i> , Editura Medicală Amaltea, București, 1998.				
3. Beers, M.H., Berkow, R. (eds), <i>The Merck manual of geriatrics</i> , Merck Research Laboratories, 2016.				
4. Bogdan, C., <i>Elemente de geriatric practică</i> , Editura Medicală, București, 1992.				
5. Bogdan, C., <i>Geriatric</i> , Editura Medicală, București, 1997.				
6. Bogdan, C., Stoianovici, Ș., <i>Ghid de nursing geriatric</i> , Editura Zecasin, București, 1997.				
7. Bengtson, V. L., <i>Handbook of Theories of Aging</i> , Third Edition, 2016.				
8. Ciucurel, C., <i>Presbiacuzia – între o abordare gerontologică și geriatrică</i> , Editura Universitaria, Craiova, 2005.				
9. Ciucurel, C., Iconaru, E. I., <i>Introducere în gerontologie</i> , Editura Universitaria, Craiova, 2008.				
10. Duda, R., <i>Gerontologie medico-socială</i> , Editura Junimea, Iași, 1980.				
11. Fillit, H. M., Rockwood, K., Young, J. B., <i>Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology</i> , 8th Edition, Elsevier, 2016.				
12. Florea, Aurelia, <i>Bătrânul în familie, Probleme de geriatric</i> , Editura I.N.G.G., București, 1998.				
13. Ghidrai, O., <i>Geriatric și gerontologie</i> , Editura Srima, Cluj, 2000.				
14. Iconaru, E. I., <i>Suport de curs</i> , Universitatea din Pitești, 2016.				
15. Kunkel, S. R., Whittington, F. J., Brown, J. S., <i>Global Aging – Comparative Perspectives on Aging and the Life Course</i> , Springer Publishing Company, 2014.				
16. Marshal, I. M., <i>Asistența socială pentru bătrâni</i> , Editura Alternative, București, 1993.				
17. Mateescu, R., <i>Bazele fiziologice ale gerontoprofilaxiei</i> , Editura Helicon, Timișoara, 1996.				
18. Popescu, C. D., <i>Îmbătrânirea creierului și a sistemului său arterial</i> , Editura Polirom, Iași, 1997.				
19. Prada, G. I., <i>Geriatric și gerontologie</i> , Editura Medicală, București, 2001.				
20. Rabolu, Elena, <i>Managementul activităților fizice la persoanele de vârstă a treia</i> , Editura Universitaria, Craiova, 2009.				
21. Rădulescu, S. M., <i>Sociologia sănătății și a bolii</i> , Editura Nemira, București, 2002.				
22. Resnick, B. (eds.), <i>Annual Review of Gerontology and Geriatrics, Optimizing Physical Activity and Function Across All Settings</i> , Volume 36, 2016.				
8.2. Aplicații: Seminar / Laborator / Teme de casă		Nr.	Metode de	Observații

		ore	predare	Resurse folosite
1	Introducere în fiziologia îmbătrânirii. Stadializarea creșterii și dezvoltării organismului. Bătrânețea ca etapă de vârstă. Etapizarea procesului de îmbătrânire.	2	Expunerea, Gândirea reflexivă, Dezbaterea, Lucrul în grup, Studiul de caz	Echipamente specifice: tensiometru, stetoscop, spirometru, dinamometru, goniometru, compas metric, bandă metrică, cronometru. Instrumente de evaluare: scale (ADL, IADL, INGG, MMSE, MFT, IAF, Scala de oboseală Pichot, Doloplus), teste (Tinetti, Profilul distresului emoțional), chestionare.
2	Longevitatea – aspecte teoretice și practice. Conceptul îmbătrânirii cerebrale „reușite”.	2		
3	Abordarea pacientului în vârstă, noțiuni de evaluare a vârstnicului. Evaluarea pacientului vârstnic din perspectiva angrenării într-un program de kinetoterapie.	4		
4	Normal și patologic în procesul de îmbătrânire: criterii de evaluare a procesului de senescență. Criterii de îmbătrânire: îmbătrânirea ortogeră, îmbătrânirea accelerată, îmbătrânirea întârziată. Evaluarea vârstei biologice.	2		
5	Scale de evaluare a vârstei biologice în raport cu vârsta cronologică – aplicații practice. Prezentări de cazuri clinice.	2		
6	Kinetoprofilaxia la vârstnici. Tipuri de programe de kinetoterapie utile pacientului vârstnic din perspectivă gerontologică. Strategii pentru prevenirea sindroamelor geriatrice. Noțiuni de ergoterapie.	6		
7	Modelele CDIH și CIF de clasificare internațională a deficiențelor, incapacităților și handicapurilor. Evaluarea dependenței la vârstnici.	4		
8	Noțiuni de igienă cu aplicabilitate la vârsta a treia. Nutriția vârstnicului.	2		
9	Importanța tehnologiilor asistive pentru îmbunătățirea funcțiilor vârstnicilor, a independenței și siguranței lor.	2		
10	Noțiuni de cosmetică geriatică – cosmetologia de întreținere, reparatorie și decorativă.	2		
Bibliografie				
1. Bălăceanu-Stolnici, C., <i>Geriatric practică</i> , Editura Medicală Amaltea, București, 1998.				
2. Bogdan, C., Stoianovici, Ș., <i>Ghid de nursing geriatric</i> , Editura Zecasin, București, 1997.				
3. Carr, D. C., Komp, K. S., <i>Gerontology in the Era of the Third Age – Implications and Next Steps</i> , Springer Publishing Company, 2011.				
4. Ciucurel, C., <i>Presbiacuzia – între o abordare gerontologică și geriatică</i> , Editura Universitaria, Craiova, 2005.				
5. Ciucurel, C., Iconaru Elena Ioana, <i>Introducere în gerontologie</i> , Editura Universitaria, Craiova, 2008.				
6. Fillit, H. M., Rockwood, K., Young, J. B., <i>Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology</i> , 8th Edition, Elsevier, 2016.				
7. Prada, G. I., <i>Geriatric și gerontologie</i> , Editura Medicală, București, 2001.				
8. Rădulescu, S. M., <i>Sociologia sănătății și a bolii</i> , Editura Nemira, București, 2002.				
9. Saxon, S. V., Perkins, E. A., Etten, M. J., <i>Physical Change and Aging</i> , Sixth Edition, A Guide for the Helping Professions, Springer Publishing Company, 2014.				
10. Tudor, Mariana, <i>Suport scris pentru lucrările de laborator</i> , Universitatea din Pitești, 2016.				
11. Zdrenghia, D., Branea, I., <i>Recuperarea bolnavilor cardio-vasculari</i> , Editura Clusium, Cluj, 1995.				

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul aferent programului

Competențele dobândite la disciplină permit absolvenților să lucreze ca: kinetoterapeut, profesor kinetoterapeut, ergoterapeut (cu studii superioare de specialitate), educator în unități de handicapați (cu studii superioare de specialitate), instructor - educator în unități de handicapați (cu studii superioare de specialitate), asistent de cercetare în kinetoterapie, coordonator complex de recuperare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Lucrare scrisă – test cu subiecte de sinteză	50%
10.5 Seminar / Laborator / Tema de casă	Prezență	Înregistrare prezență laborator	10%
	Testare continuă pe parcursul semestrului	Probă practică	10%
	Testare periodică	Lucrare de verificare – întrebări teoretice și studiu de caz	20%
	Rezolvarea temelor de casă – referate, studii de caz, programe de gerontoprofilaxie	Probă orală – prezentarea temei de casă	10%
10.6 Standard minim de performanță	2,5 puncte acumulate din îndeplinirea activităților de laborator și 2,5 puncte la evaluarea finală; nota 5 la evaluarea finală și rezolvarea în proporție de 50% a cerințelor de la lucrările de		

	laborator.
--	------------

Data completării
01 octombrie 2016

Titular de curs,
Conf. univ. dr. Elena Ioana Iconaru

Titular de seminar / laborator,
Lect. univ. dr. Mariana Tudor

Data aprobării în Consiliul departamentului,
15 octombrie 2016

Director de departament,
(prestator)
Prof. univ. dr. Constantin Ciucurel

Director de departament,
(beneficiar),
Prof. univ. dr. Constantin Ciucurel